

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ
ΤΕΧΝΩΝ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ 2011

1^ο Εργαστήριο Ζωγραφικής
Κατεύθυνση

Συντονιστής Εργαστηρίου: Γιάννης Ζιώγας

© Γιάννης Ζιώγας

Ερείπιο

Ερείπιο : ετυμολογία από την ίδια ρίζα του
ρίπτω το ριπ-> εμφατικό ρειπ- >εμφατικό
ερειπ->ερείπω (ρήμα)>ερείπιο

(Λεξικό Κοντέου)

Leo van Klenze
Ανακατασκευή της Ακρόπολης
λάδι σε μουσαμά
Πινακοθήκη του Μονάχου, 1846

The Ruins of Athens (Die Ruinen von Athen), Opus 113

Ludwig van Beethoven 1811

<http://www.youtube.com/watch?v=SUPAf7eEo0o>

Domus Aurea

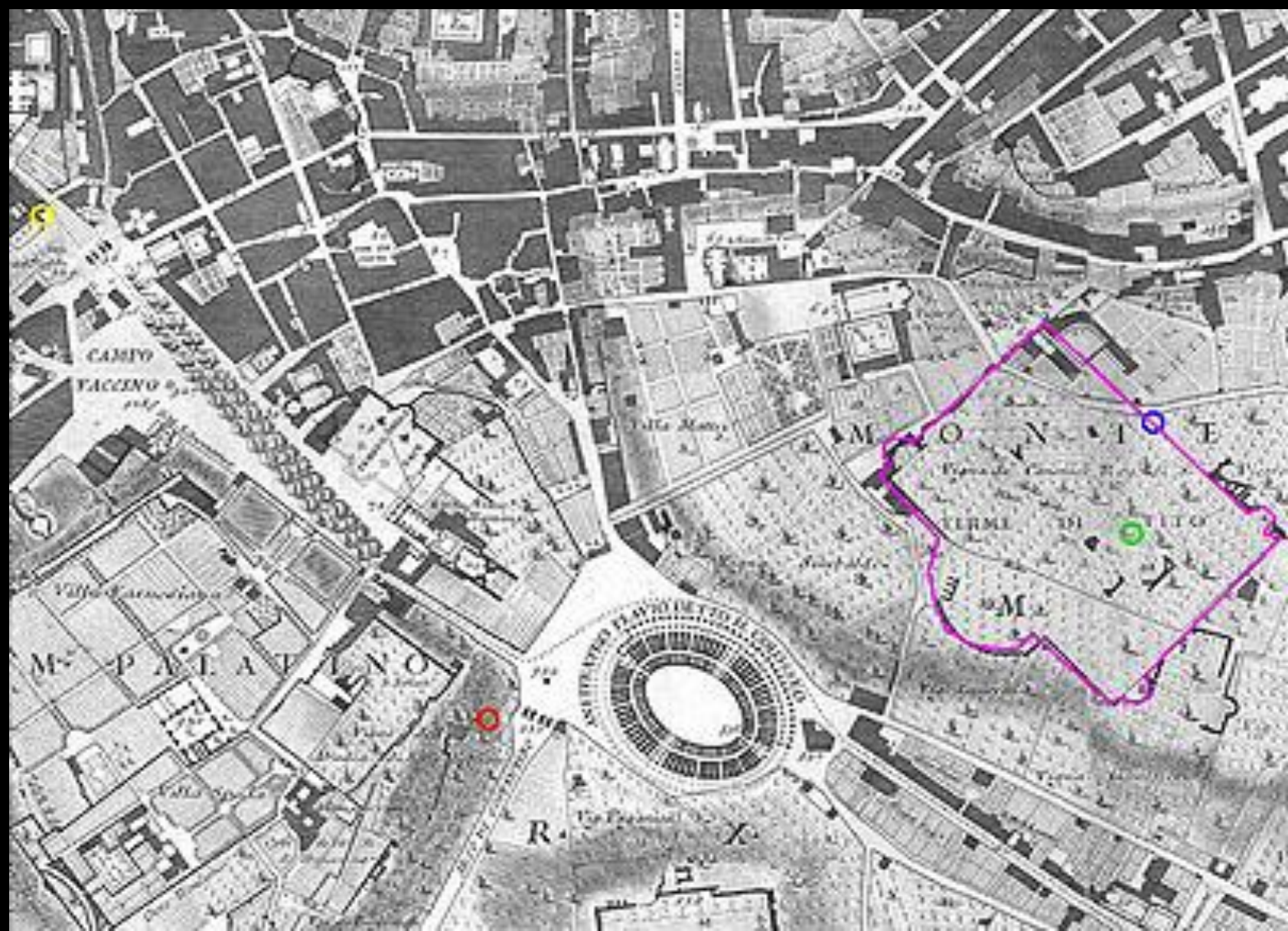
Το ερείπιο ως ίχνος της ματαιοδοξίας, ως απομεινάρι μιας ανεπαρκούς πρόθεσης.

Calligraphic inscription in a square panel, likely a name or a short phrase.

Calligraphic inscription in a square panel, likely a name or a short phrase.

Αναγέννηση

Το ερείπιο
ως επιστροφή
και αναδημιουργία του παρελθόντος

Rafaello

The School of Athens

1509

Fresco, width at the base 770 cm

Stanza della Segnatura, Palazzi Pontifici, Vatican

Πουσέν και Κλωντ:

Το ερείπιο και το τοπίο
ως ανασύνθεση

Claude Lorraine
Τοπία
17^{ος} αι.
18x25εκ.
Μελάνι σε Χαρτί

Τάφος της Caecilia Metella, 1^{ος} αι. πΧ

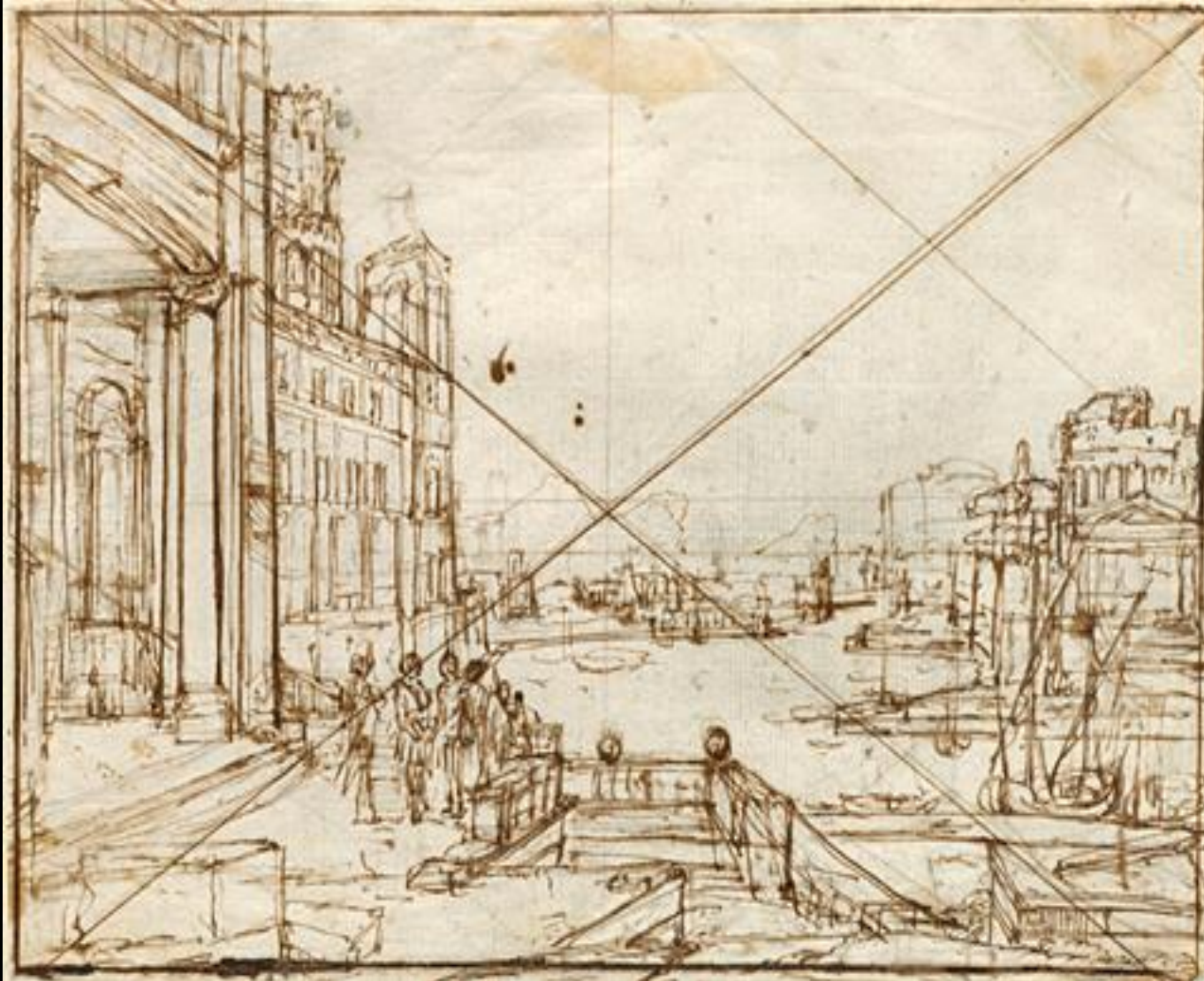

Ο τάφος της *Caecilia Metella*, 1638, μαύρη κιμωλία και μαύρη σινική μελάνη, Βρετανικό Μουσείο, Λονδίνο.

Claude Lauren
Τάφος της Cecilia Metella
17^{ος} αι.
18x25εκ.
Μελάνι σε Χαρτί

Claude Lauren
Μελέτη για Λιμάνι
1640
18x25εκ.
Μελάνι σε Χαρτί

Claude Lorrain, *Landscape with Aeneas at Delos*, 1672. Oil on canvas, 100 x 134 cm, National Gallery, London.

Claude Lorrain : *Seaport with the Embarkation of the Queen of Sheba*, 1648

Oil on canvas, 148 x 194 cm, Musee du Louvre, Paris

Joseph Turner
The Decline of the Carthaginian Empire
1817
Oil on canvas, 170 x 239 cm
Tate Gallery, London

J.W.M. Turner , Μετά τον Κατακλυσμό,
λάδι σε μουσαμά, 178x179εκ., 1843,
Tate Gallery

Nicolas Poussin
'Et in Arcadia Ego'

1637-39

Oil on canvas, 185 x 121 cm

Musee du Louvre, Paris

Giovanni Paolo Pannini
Gallerie de vues de la Rome antique
1758
oil on canvas
231 × 303 cm
Louvre Museum

Goethe in the Roman Campagna (1786) by Johann Heinrich Wilhelm Tischbein. Oil on canvas, 164 x 206 cm

Το ερείπιο ως θρήνος

Lamentatio Jeremiæ Prophetæ 1/9

Ernst Krenek

1941-42

<http://www.youtube.com/watch?v=GFb8ahrrwyQ>

Rembrandt van Rijn
*Prophet Jeremiah
Lamenting the Destruction
of Jerusalem*
Λάδι σε μουσαμά, 1630
46x58, Rijksmuseum

Lamentatio sanctae matris ecclesiae Constantinopolitanae

Guillaume Dufay

1454

<http://www.youtube.com/watch?v=ky9ovtBLAFw>

Η ενατένιση και ο θρήνος.

Τα ερείπια της Δρέσδης

Το ερείπιο ως μελαγχολική-
μεταφυσική ενατένιση

Caspar David Friedrich
Abbey in an Oak Forest
Oil on Canvas, 110.4 x 171 cm
1809

Scholl Charlottenburg, Berlin.

Joseph Turner
The Chancel and Crossing of Tintern Abbey, Looking towards the East Window
1794
Pencil and watercolor on paper
support: 358 x 255 mm
Tate Gallery
London

Ὁ Βασιλιάς τῆς Ἀσίνης

Ἀσίνην τε...

ΙΛΙΑΔΑ

Κοιτάξαμε ὅλο τὸ πρωὶ γύρω-γύρω τὸ κάστρο
ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ ἴσκιου ἐκεῖ πού ἡ θάλασσα
πράσινη καὶ χωρὶς ἀναλαμπή, τὸ στήθος σκοτωμένου

παγονιοῦ

μᾶς δέχτηκε ὅπως ὁ καιρὸς χωρὶς κανένα χάσμα.
Οἱ φλέβες τοῦ βράχου κατέβαιναν ἀπὸ ψηλὰ
στριμμένα κλήματα γυμνὰ πολὺκλωνα ζωντανεύοντας
στ ἄγγιγμα τοῦ νεροῦ, καθὼς τὸ μάτι ἀκολουθώντας τις
πάλευε νὰ ξεφύγει τὸ κουραστικὸ λίκνισμα
χάνοντας δύναμη ὀλοένα.

Ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ ἡλιουῆνας μακρὺς γιαλὸς ὀλάνοιχτος
καὶ τὸ φῶς τρίβοντας διαμαντικά στὰ μεγάλα τείχη.
Κανένα πλάσμα ζωντανὸ τ' ἀγριοπερίστερα φευγάτα
κι ὁ βασιλιάς τῆς Ἀσίνης πού τὸν γυρεύουμε δυὸ χρόνια

τώρα

ἄγνωστος λησμονημένος ἀπ' ὅλους κι ἀπὸ τὸν Ὅμηρο
μόνο μία λέξη στὴν Ἰλιάδα κι ἐκεῖνη ἀβέβαιη
ριγμένη ἐδῶ σὰν τὴν ἐντάφια χρυσὴ προσωπίδα.
Τὴν ἄγγιξες, θυμᾶσαι τὸν ἦχο της; κούφιο μέσα στὸ φῶς
σὰν τὸ στεγνὸ πιθάρι στὸ σκαμμένο χώμα-
κι ὁ ἴδιος ἦχος μὲς στὴ θάλασσα μὲ τὰ κουπιά μας.
Ὁ βασιλιάς τῆς Ἀσίνης ἓνα κενὸ κάτω ἀπ' τὴν προσωπίδα
παντοῦ μαζί μας παντοῦ μαζί μας, κάτω ἀπὸ ἓνα ὄνομα:
«Ἀσίνην τε... Ἀσίνην τε...»

καὶ τὰ παιδιὰ του ἀγάλματα

κι οἱ πόθοι του φτερουγίσματα πουλιῶν κι ὁ ἀγέρας
στὰ διαστήματα τῶν στοχασμῶν του καὶ τὰ καρᾶβια του
ἀραγμένα σ' ἄφαντο λιμάνι-
κάτω ἀπ' τὴν προσωπίδα ἓνα κενό.

Πίσω από τὰ μεγάλα μάτια τὰ καμπύλα χείλια τούς βο-
στρύχους
ἀνάγλυφα στὸ μαλαματένιο σκέπασμα τῆς ὕπαρξής μας
ἕνα σημεῖο σκοτεινὸ ποὺ ταξιδεύει σὰν τὸ ψάρι
μέσα στὴν αὐγινή γαλήνη τοῦ πελάγου καὶ τὸ βλέπεις;
ἕνα κενὸ παντοῦ μαζί μας.
Καὶ τὸ πουλὶ ποὺ πέταξε τὸν ἄλλο χειμῶνα
μὲ σπασμένη φτερούγα
σκήνωμα ζωῆς,
κι ἡ νέα γυναίκα ποὺ ἔφυγε νὰ παίξει
μὲ τὰ σκυλόδοντα τοῦ καλοκαιριοῦ
κι ἡ ψυχὴ ποὺ γύρεψε τσιρίζοντας τὸν κάτω κόσμο
ὁ χεῖμαρρος τοῦ ἥλιου
μὲ τ' ἀρχαῖα μνημεῖα καὶ τὴ σύγχρονη θλίψη.

Κι ὁ ποιητὴς ἀργοπορεῖ κοιτάζοντας τὶς πέτρες κι ἀνά-
ρωτιέται
ὕπάρχουν ἄραγε
ἀνάμεσα στὶς χαλασμένες τοῦτες γραμμὲς
τὶς ἀκμὲς τὶς
αἰχμὲς τὰ κοῖλα καὶ τὶς καμπύλες
ὕπάρχουν ἄραγε
ἐδῶ ποὺ συναντιέται τὸ πέρασμα τῆς βροχῆς τοῦ ἀγέρα
καὶ τῆς φθορᾶς
ὕπάρχουν, ἡ κίνηση τοῦ προσώπου τὸ σχῆμα τῆς στοργῆς
ἐκείνων ποὺ λιγότεψαν τόσο παράξενα μὲς στὴ ζωὴ μας
αὐτῶν ποὺ ἀπόμειναν σκιὲς κυμάτων καὶ στοχασμοὶ μὲ
τὴν ἀπεραντοσύνη τοῦ πελάγου
ἢ μήπως ὄχι δὲν ἀπομένει τίποτε παρὰ μόνο τὸ βᾶρος
ἢ νοσταλγία τοῦ βάρους μιᾶς ὕπαρξης ζωντανῆς
ἐκεῖ ποὺ μένουμε τώρα ἀνυπόστατοι λυγίζοντας
σὰν τὰ κλωνάρια τῆς φριχτῆς ἰτιᾶς σωριασμένα μέσα στὴ
διάρκεια τῆς ἀπελπισίας

ένῳ τὸ ρέμα κίτρινο κατεβάζει ἀργὰ βοῦρλα ξεριζωμένα
μὲς στὸ βοῦρκο
εἰκόνα μορφῆς ποὺ μαρμάρωσε μὲ τὴν ἀπόφαση μιᾶς πί-
κρας παντοτινῆς.

Ὁ ποιητὴς ἓνα κενό.

Ἀσπιδοφόρος ὁ ἥλιος ἀνέβαινε πολεμώντας
κι ἀπὸ τὸ βάθος τῆς σπηλιᾶς μία νυχτερίδα τρομαγμένη
χτύπησε πάνω στὸ φῶς σὰν τὴ σαῖτα πάνω στὸ σκουτάρι:
«Ἀσίην τε Ἀσίην τε...». Νᾶ ἔταν αὐτὴ ὁ βασιλιάς τῆς

Ἀσίης
ποὺ τὸν γυρεύουμε τόσο προσεχτικὰ σὲ τούτη τὴν ἀκρό-
πόλη
ἀγγίζοντας κάποτε μὲ τὰ δάχτυλά μας τὴν ὑφή του πάνω
στὶς πέτρες.

Γιώργος Σεφέρης

Ἀσίην, καλοκαίρι '38 - Ἀθήνα, Γεν. '40

Αντρέι Ταρκοφσκι, Νοισταλγία, 1983

Το ερείπιο ως χώρος λεηλασίας

Αρχαιοκαπηλία,
Τουρκία 2007
Οι αρχαιοκάπηλοι άφησαν τα εργαλεία τους

Το ερείπιο ως ανακατασκευή
ή
και ως ιδεολογική προβολή

Cloisters

Ακαδημία Αθηνών

Koenigsplatz, Μόναχο

Εθνική Πινακοθήκη, Λονδίνο

Εθνική Πινακοθήκη, Ουάσιγκτον

Αλαμπάμα, κτίριο Κογκρέσου

Νοτιοαφρικανική Δημοκρατία, Κτίριο Βουλής

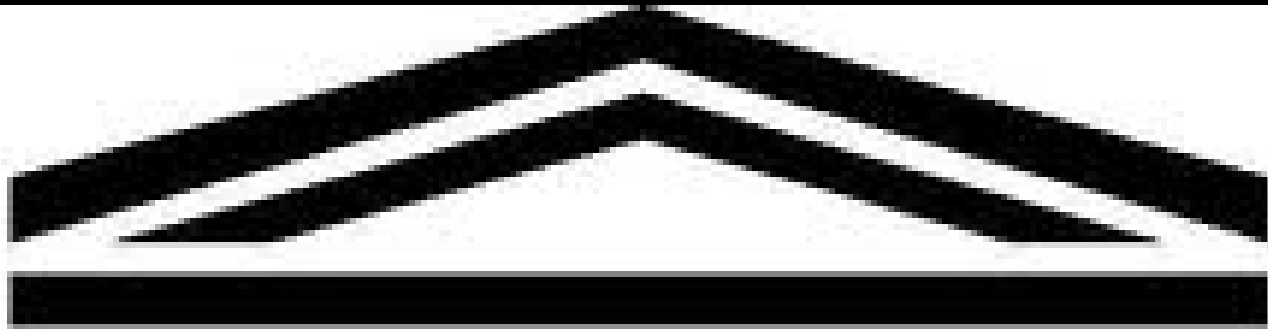

Αλαμπάμα, ταραχές 1968

Ταραχές στην Νότιο Αφρική, δεκαετία του '70

UNESCO

Το ερείπιο

ως απομεινάρι μιας κατασκευής που έχει
ξεχαστεί η αρχική του λειτουργία

Stonehenge

Φλώρινα- Άλωνα

Φλώρινα-Άλωνα

Φλώρινα-Άλωνα
οι βάσεις του υπέργειου σιδηρόδρομου που τροφοδοτούσε
τα Συμμαχικά στρατεύματα με πολεμοφόδια κατά την διάρκεια του Α΄ Παγκόσμιου Πολέμου

Το ερείπιο-ανάμνηση της
προσφυγιάς

Φλώρινα-Κορυφή

Φλώρινα (φώτο: Βασιλική Δημητράκου)

Φλώρινα (φώτο: Βασιλική Δημητράκου)

Φλώρινα-Κορυφή

Φλώρινα-Κορυφή (το χωριό εγκαταλείφθηκε κατά την διάρκεια του εμφύλιου)

Το ερείπιο ως ίχνος της φρίκης

Λονδίνο, 7 Σεπτεμβρίου 1940

Καλάβρυτα, 13 Δεκέμβρη 1943

Στάλινγκραντ, 1943

Δρέσδη, 13 Φεβρουαρίου 1945

Χιρσίμα , 5 Αυγούστου 1945

Ο Τσώρτσιλ
επισκέπτεται τα ερείπια του Καθεδρικού
του Κόβεντρι
αμέσως μετά την καταστροφή του
από τους Γερμανικούς βομβαρδισμούς το 1940
(14 /15 Νοεμβρίου)

Benjamin Britten - War Requiem - Libera me Pt 1-3

<http://www.youtube.com/watch?v=O06a7sspY3c&NR=1>

11^η Σεπτέμβρη 2001

Αφγανιστάν 2001-2010

Λωρίδα της Γάζας , 2008

Πόλη της Γάζας

Το Μνημείο ως Ερείπιο
ή
Το Ερείπιο ως Μνημείο

Χιρσίμα , 5 Αυγούστου 1945

Threnody for the Victims of Hiroshima

Krzysztof Penderecki

1960

<http://www.youtube.com/watch?v=FfBVYhyXU8o>

Το Σύγχρονο ως το ερείπιο της
Αρχαιολογίας του μέλλοντος

Yves Marchand Romain Merffe, από την σειρά, Ruins of Detroit, 2010.

Yves Marchand Romain Merffe, από την σειρά, Ruins of Detroit, *L'usine historique d'automobiles "Packard Motors"*, 2010.

Yves Marchand Romain Merffe, από την σειρά, Ruins of Detroit, "Michigan Central Station", la gare centrale de Detroit, 2010.

Yves Marchand Romain Merffe, από την σειρά, Ruins of Detroit, "United Artists Building", théâtre, 2010.

Απόδραση από την Νέα Υόρκη, 1981

Δώδεκα Πίθηκοι, 1995

2012

2012, 2009

Disintegrates From Within

Raison D'Etre

<http://www.youtube.com/watch?v=FHbY9JWzKMg&feature=related>

Οι φωτογραφίες από τα ερείπια της Φλώρινας είναι του Γιάννη Δαϊκόπουλου.
Τα μουσικά κομμάτια πρότεινε η Κατερίνα Μιχοπούλου

Ερείπιο

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ
ΤΕΧΝΩΝ**

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ 2011

**1^ο Εργαστήριο Ζωγραφικής
Κατεύθυνση**

Συντονιστής Εργαστηρίου: Γιάννης Ζιώγας

© Γιάννης Ζιώγας